

Om rättshjälp och rättsskydd

Vad är rättshjälp?

När kan jag få rättshjälp?

När kan jag inte få rättshjälp?

Hur gör jag om jag vill ansöka om att få rättshjälp?

Gör rättshjälpen all juridisk hjälp gratis?

Hur räknar man ut sitt ekonomiska underlag?

Hur mycket får jag betala själv trots att jag fått rättshjälp?

Vart kan jag vända mig för att få reda på mer?

Vad är rättshjälp?

Rättshjälp är en möjlighet för vissa människor att få ekonomisk hjälp av staten för att betala advokat-/juristkostnader. Möjligheten till rättshjälp regleras i svensk lag. Lagen heter [rättshjälpslag \(1996:1619\)](#).

När kan jag få rättshjälp?

Lagen talar inte exakt om hur mycket/litet man ska tjäna för att ha rätt till rättshjälp. Istället talar lagen om "ekonomiskt underlag". (Exakt hur man beräknar det ekonomiska underlagen kan du se nedan.) Det ekonomiska underlaget fick den 1 augusti 2002 inte överstiga 260 000 kr.

När kan jag inte få rättshjälp?

I första hand ska man använda sig av det s.k. rättskyddet. Rättskyddet är ett försäkringsskydd som finns i hemförsäkringen. Skyddet är en möjlighet att få vissa juridiska kostnader betalda om man skulle hamna i en juridisk tvist. Det går dock inte att använda rättskyddet vid alla typer av tvister. Att ange exakt vilka tvister som hemförsäkringen täcker går inte att ange närmare. (För att veta exakt vilka tvister som du kan få ersättning i måste du läsa försäkringsvillkoren för just din hemförsäkring.)

Om du inte har någon försäkring med rättsskydd men borde ha haft det, kan du som regel inte få hjälp med kostnaderna av staten.

Det är först när man uttömt sina möjligheter att få ersättning från försäkringarnas rättskydd som man kan gå vidare till den statliga rättshjälpslagen för att se om man kan få hjälp med jurist-/advokatkostnaderna via staten. Avgörande för om man då kan få rättshjälp eller inte den ekonomiska situation som man har. Det måste dessutom också vara rimligt att staten bidrar till kostnaderna för den som hjälper dig juridiskt.

Hur gör jag om jag vill ansöka om att få rättshjälp?

Som huvudregel krävs att du får ditt behov av rättshjälp konstaterad av en advokat (eller en jurist) som beviljar rättshjälp. För att så skall kunna ske måste du få en timmes rådgivning hos advokaten/juristen. Kostnaden för denna timme betalar du själv (den

täcks alltså inte av rättshjälpen, om du sedan skulle beviljas sådan). En timmes rådgivning kostar fr.o.m. den 1 januari 2002 1.162 kr inklusive moms.

Det är under ditt besök hos advokaten/juristen som ni tillsammans ansöker om att du skall få rätt till rättshjälp. Själva frågan om du ska få rättshjälp eller inte avgörs sedan antingen av Rättshjälpsmyndigheten eller av den domstol där rättsprocessen förs.

Gör rättshjälpen all juridisk hjälp gratis?

Nej, rättshjälp innebär inte att staten betalar alla dina kostnader för din juridiska hjälp. Den innebär bara att staten går med på att betala vissa av dina kostnader. Hur stor del av dina kostnader som staten kan hjälpa till med beror på hur din ekonomi ser ut.

Det finns också en tidsmässig begränsning i rättshjälpen: den får som huvudregel inte omfatta mer än 100 timmars juridisk hjälp. I mycket omfattande tvister kan man få denna frist förlängd.

Hur räknar man ut sitt ekonomiska underlag?

Något förenklat skulle man kunna säga att man utgår från årsinkomsten, drar bort kostnader för underhåll och för diverse skulder. Därefter tar man hänsyn till den eventuella förmögenhet som personen ifråga har.

Den jurist/advokat som har att förmedla rättshjälp kan reglerna i detalj och hjälper dig att räkna ut de exakta beloppen.

Hur mycket får jag betala själv trots att jag fått rättshjälp?

Om ditt ekonomiska underlag är maximalt ...	...betalar du så här många % av jurist-/advokatkostnaden själv	Minst skall du dock betala... kr.
0 - 50 000 kr	två procent	-----
50 000 - 100 000 kr	fem procent	500 kr
100 000 - 120 000 kr	tio procent	1 000 kr
120 000 - 150 000 kr	tjugo procent	1 500 kr
150 000 - 200 000 kr	trettio procent	2 000 kr
200 000 - 260 000 kr	fyrtio procent	5 000 kr

Vart kan jag vända mig för att få reda på mer?

Om du vill läsa rättshjälpslagen (1996:1619) i fulltext kan du gå till https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/rattshjalpslag-19961619_sfs-1996-1619

Om du vill veta mer om rättshjälpslagen kan du vända dig till Domstolsverkets hemsida, <https://www.domstol.se/>